

Spis treści

Wprowadzenie	9
Faktograficzność reportażu a literackie inspiracje stylistyczne	15
Kategoria <i>podmiotowości</i> w badaniach stylu	20
Rola autokomentarzy w analizie stylistycznej	26
Refleksje metajęzykowe Ryszarda Kapuścińskiego	30
Uwagi o warsztacie dobrego dziennikarza	37

Rozdział I

„Drogowskazy” słów i ścieżki reportera

O roli leksyki w badaniach nad językiem pisarza – prolegomena	43
Przemiany słownictwa reportażu a ewolucja autorskiego podmiotu	47
Nowomowa: językowo-kulturowe tło wczesnych utworów	48
„Malowaliśmy transparenty” – o kontekście biograficznym	53
„Zanegowany budulec” reportażu z <i>Czarnych Gwiazd</i>	54
<i>Europejczycy i Inni</i> – o (nie)zmienności tekstowej autoidentyfikacji	61
O płynnych granicach kontynentalnego kręgu wspólnoty nadawczo-odbiorczej	62
Europejski krąg tożsamości w świetle danych intersubiektywnych	63
Twórczość reportera na tle przemian dyskursu publicznego o Europie	64
„Ja – Biały”: zapożyczona perspektywa korespondenta zagranicznego	67
Od epoki <i>kolonów</i> do czasów <i>eurocentryzmu</i>	72
<i>Wille</i> i <i>lepianki</i> – ekonomiczny wymiar europejskości	75
<i>Inny</i> – deiktyczny wykładnik reporterskiej wizji spotkania kultur	79
Zaimek <i>inny</i> w polszczyźnie ogólnej	79
<i>Inny</i> w tekstach Kapuścińskiego a inspiracje filozoficzne autora	80
INNOŚĆ jako alternatywa dla OBCOŚCI	84
Podsumowanie	85
Profilowanie tekstowe jako przejaw indywidualizacji wypowiedzi (studia przypadków)	86

BUT w narracjach o biedzie i przemocy	87
Moje <i>wyśnione</i> buty – narracyjne echa przeżyć z dzieciństwa	87
O <i>bosonogich</i> bohaterach reportaży	88
Brak butów jako element kolorytu lokalnego	95
Buty w obrazach władzy i podporządkowania	96
But żołnierski w obrazach wojny	98
But w konsumpcyjnej rzeczywistości Zachodu	100
Podsumowanie	101
BIURKO – horror korespondenta	102
Szkic do potocznego obrazu pracy biurowej i urzędniczej	103
Biuurko – pułapka	107
Ludzie <i>zza biurka</i> – o hierarchii i rywalizacji	110
Praca <i>za biurkiem</i> – monotonia i gra pozorów	113
BIURKO a polityka	115
Poza skrytem – biurko prywatne	117
Podsumowanie	118
Twórcze użycia frazeologizmów a tekstowy obraz świata	119
Eksponowanie różnic kulturowych poprzez działania	
na frazeologizmach	121
Związki frazeologiczne w ujęciach o charakterze uniwersalizującym	125
Podsumowanie	129
Rola „synonimii” w kreowaniu tekstowego obrazu rzeczywistości	130
Synonimy jako przedmiot badań współczesnej lingwistyki	131
„Synonimia” w narracji dokumentarnej	133
Połączenia tautonimów, czyli uwypuklenie wybranych treści	
za pomocą repetycji semantycznej	135
Tautonimy i synonimy <i>sensu stricto</i> w połączeniach	
z plezjonimami – jedno zjawisko, kilka ujęć	137
Wykorzystanie relacji gradacyjności a ekspresywność	145
Grupy plezjonimów wykazujących „podobieństwo rodzinne”	
– między „synonimią” a enumeracją	150
Współwystępowanie bliskoznacznych neologizmów a komizm	156
Akumulacja różnojęzycznych nazw jednego zjawiska	158
Podsumowanie	159

Rozdział II

Osobliwa budowa zdań jako odwzorowanie subiektywnej percepcji rzeczywistości

Nie zawsze „totalna selekcja” – o zaletach różnicowania budowy wypowiedzeń dziennikarskich	161
---	-----

Wpływ modelu dziennikarstwa agencyjnego na konstrukcję zdań	162
Składniowe eksperymenty prozy powieściowej jako źródła inspiracji reportera	164
Elementy techniki strumienia świadomości	164
Naśladowanie składni wypowiedzi potocznych	169
Rozwiązania inspirowane symultanizmem	173
Innowacje syntaktyczne w narracji o dramatycznych zdarzeniach	174
Składnia w scenie konfrontacji z zagrożeniem	175
Skadnia onirycznego zamętu	182
Podsumowanie	188
Wyliczenie jako metoda portretowania świata	189
<i>Wyliczenie</i> – jak je rozumieć?	189
Literaturoznawcze uwagi o enumeracjach Kapuścińskiego	191
Wyliczenia w historii gatunku reportażu	191
Wielofunkcyjność wyliczeń w narracjach reportażyowych	192
Mimetyczne przedstawienie współwystępowania obiektów w przestrzeni	193
Obraz zdarzeń przebiegających według skryptu	197
Unaocznienie wszechobecności zjawisk	199
Zobrazowanie zjawiska o dużym natężeniu bądź znacznej sile oddziaływania	201
Wyliczenie zagadnień w porządku logicznym	203
Enumeracja jako sposób na ożywienie metafor konwencjonalnych	204
Podsumowanie	205

Rozdział III

Przejawy podmiotowości w innowacyjnej architektonice tekstu

Użyteczność kategorii tekstologicznych w badaniach stylu indywidualnego	207
Inicjalne wypowiedzi metatekstowe jako przestrzeń dialogu podmiotów	208
Innowacje w zakresie mechanizmów spójnościowych a subiektywizacja przekazu	209
O dialogowym „ja” uobecnionym w mottach	211
Głosy niewinnych i „naiwnych” w mottach <i>Szachinszacha</i> oraz <i>Wojny futbolowej</i>	211
Spojrzenie oczyma dziecka	212
Perspektywa „naiwnego” Afrykanina	218
Refleksja autotematyczna w wielopodmiotowych mottach <i>Cesarza</i>	220

Innowacyjne użycia zaimków a (nie)spójność reportażu	229
Zaimki a naracyjny chwyt zagadki	231
Nie tylko „zaimki niewiedzy”	237
Zaimki „tajemnicy”	240
Podsumowanie	242
Zakończenie	245
Summary	251
Bibliografia	257